

Østersjøens solrike perle

Byxelkrok har flere camping- og ställplasser. Denne ligger tett på havnen.

Øland omtales som svenskens ferieparadis. Det er nok derfor Sveriges kongefamilie tilbringer mye av sommeren på øya utenfor Kalmar.

Kombinasjonen lange strender, spennende attraksjoner og solrike dager kan friste de fleste, både kongelige og helt vanlige bobilturister som det er lagt godt tilrette for på øya.

Innen Ølandsbroen, gjorde vi en stans på Svinø bobilplass for tømning og vannfylling før ferden videre. Der kom jeg i snakk med en hyggelig svenske i samme ærend, som anbefalte oss å fylle tanken full pluss noen kanner ekstra, da vannet på

Øland både er salt- og kalkholdig, opplyste han. Han hadde feriert på Øland mange ganger, og anbefalte oss å følge veien sydover til Stora Alvaret og ta veien langs østkysten nordover igjen. - Der er det vakrast, slo vårt nye bekjentskap fast.

I løpet av praten innså vi at det er viktig å planlegge godt i forkant, om man har tenkt seg til Øland. Rett og slett fordi det er så mye som inviterer til uforutsette stans underveis. Vi har vært på Øland tidligere, og trodde vi kunne ta sommerens bobiltur på sparket. Men etter noen dager på denne solrike øya i Østersjøen, innså vi at researchen kunne vært bedre.

Er man historieinteressert finnes det mengder av gravplasser, bygdeborger, og kirker man kan stanse ved. Pluss man på et ukjent antall idylliske vindmøller, er det lett å bli distrauert

underveis. Har man i tillegg med seg barn, finnes det go-cart-baner, leke- og dyreparker de unge gjerne kan tenke seg å tilbringe mer tid i. Dessuten lokker de endeløse strendene til bad og soling nesten hvor som helst du kjører på øya, da sjøen glitrer i horisonten enten du reiser på vest- eller østsiden. I og med at det bare er 16 km fra vest- til østkyst er det kort vei til havet nesten hvor du befinner deg på den 137 km lange øya.

På vei sydover mot fyret Långe Jan passeres muren som kong Erik X Gustav bygde tvers over den sydlige delen av Stora Alvaret som det karrige slettelandet her kalles. Muren skulle sikre jaktområdet ved kongsgården Ottenby.

Betegnelsen Alvaret har intet med øyfolkets sinnstemning å gjøre, men er et begrep for det præriellignende slettelandskapet

SVERIGE: SOMMER PÅ ØLAND

Sveriges høyeste fyr, "Långe Jan", med sine 42 meter. Ligger lengst syd på Øland.

"Långe Erik" er det nordøstligste fyret på Øland.

som regnes for det største av sitt slag i verden. Området egner seg best som beitemark da kun et tynt jordlag dekker kalksteinsgrunnen.

Underveis tok vi en avstikker til Eketorps borg som skriver seg fra jernalderen, og hadde sin storhetstid på 11- og 1200-tallet med nærmere 100 hus innenfor murene. Rekonstruert med ringmur og hus gir dette et inntrykk av hvordan borgen var et tilfluktssted for øyboerne ved angrep utenfra.

Et stykke unna fant vi Gräsgårds hamn med sin bobilparkering. Der var det en lokal café som serverte fish'n'chips til besøkende. Men campingen tok kun kontanter, noe vi ikke kunne tilby i vår kortbaserte verden, så vi fortsatte nordover.

Litt etter dukket et skilt mot Stenåsa Camping opp, som ligger tett på Ølands østkyst. Der var det lagt til rette med grill, benker og bord nær hver bobilplass.

Under kveldsturen oppdaget vi at campingen hadde flere små sanitærbygg rundt på området og en fin butikk for det nødvendige, samt en liten café med enkle retter. Sandstranden like ved fristet til noen dagers opphold for vandring rundt i Alvarets duvende landskap.

Vindmøllene på Øland frister til korte stans der de ligger tett på landeveien.

Bøda Sand Riviera kalles den langgrunne stranden som strekker seg flere mil langs Ølands østkyst.

Eketorp borg er restaurert slik den fremstod på 11 og 1200 tallet. Den tredje epoken hvor borgen var bebodd siden 300-tallet.

Smalsporet jernbane slynger seg frem gjennom Trollskogen nord på Øland. Lokomotivet trenger service etter hver tur.

Egby kirke er Ølands minste kirke, og kåret til Sveriges vakreste.

SVERIGE: SOMMER PÅ ØLAND

En dag var det varslet regn, så den ble kjøredag med Borgholm som mål, med en omvei mot Egby kirke. Det skal være den minste kirken på Øland, og er kåret til Sveriges vakreste. Langs veien passerte vi radbyer hvor bondegårdene ligger tett på rekke og rad, og har dannet små landsbyer, der det gjerne finnes tilbaketrukne kaféer på gårdstunene.

I Borgholm fant vi frem til stillplassen i Hamngatan med strandlinje mot Kalmarsund. Sist vi besøkte byen opplevde vi allsang på torget med et dansbandsorkester på turné, også nå var det folksomt her i forbindelse med Rådningstjänstens dag. Kongeparets sommerresidens; Solliden, ligger rett utenfor bygrensen. Der kan man vandre uforstyrret i slottsparken og studere statuer, planter og trær mens duften av rosebusker pirrer luktesansene. Heller ikke denne gangen så vi snurten av de kongelige, men de bruker å være hjertelig til stede under Victoria-dagene midt i juli, hvor folk flest deltar i feiringen av kronprinsessens fødselsdag, hvor høydepunktet er en konsert i Borgholms slottsruiner.

Fra Solliden er det en ca. 10 minutters spasertur opp til slottsruinen. Det gamle slottet fra 1200-tallet ble rasert under en storbrann i 1806, og er ikke bygget opp igjen. Slottsruinen har blitt en populær konsertarena hvor svenske og verdenskjente artister gjerne opptrer.

Borgholm slott er Ølands største turistattraksjon, og plasseringen på høyden over Kalmarsund gjorde at de svenske kongene kunne kontrollere skipstrafikken herfra. Parkeringen har god plass for bobiler, og ved behov er det mulig å overnatte der. Under oppholdet i Borgholm bestemte vi oss for noen late dager i solen ved Böda Sand Riviera som den over 2 mil lange

Kyrketorp camping hadde plass til oss i solen nær stranden.

Eksgården i Gårdby er en av de mange gårdene på Øland som tilbyr overnatting i tilknytning til kroen langs veien.

sandstranden i nordøst kalles. Her ligger campingplassene tett, og det er en utfordring å velge den rette. Vi endte opp på Kyrketorps camping hvor vi fikk en plass ved den flotte stranden med hvit sand nær blått hav.

Campingens var en grei base for sykkelturen i området. Stort sett langs ombygde traséer etter de nedlagte jernbanene som i sin tid transporterte tømmer til havnene ved Ølands kyst. Det gir en trygg frihetsfølelse å kunne sykle langs godt tilrettelagte stier gjennom frisk skog hvor solen glimtvis stråler gjennom løvet. Turistkontoret har trykket kartoversikter for sykkelruter, med anbefalinger til de som ønsker en aktiv ferie. Oppoverbakker er stort sett fraværende på øya, noe som gjør Øland til et sykkeldorado for store og små.

Etter noen dager med varm sand mellom tærne, var tiden moden for å fortsette ferden videre. Vi la turen mot Trollskogen hvor noen entusiaster har renoverert en strekning av den gamle smalsporede Böda skogsjernveg mellom Fagerrör og Trollskogens Naturum-senter inne blant trærne. Togreisen gjennom Trollskogen tar ca. en halv time. På turen kan man observere forkrøplede furutrær som har gitt navn til skogsområdet, mens lukten av kullfyrt damp river i nesen. Stadig vekk varsler togfløyta syklistene og gående på de kryssende skogstiene at toget er i anmarsj. Ved endestasjonene blir det tid for en

kaffe med bulle og kanskje et toalettbesøk innen returen. Noen velger i stedet å følge den godt tilrettelagte kyststien tilbake til utgangspunktet. Parkeringsområdene ved begge endestasjonene har romslig plass for bobiler, riktignok uten overnattingsfasiliteter.

Her nord ved Byxelkrok langs strandveien mot fyret Långe Erik, ligger det gode camping- og stillplasser med havsutsikt. Vi angret litt på at vi ikke hadde satt av ekstra tid til et opphold her, så det får vente til neste gang. Fra havnen er det daglige fergeforbindelser mot fastlandet med M/S Solsund over til Oskarshamn.

På hjemveien så vi nyhetsoppslag om at en bobil hadde rullet ut i sjøen under parkering ved Byrums raukar. Disse kalksteinsformasjonene samt Ølands tradisjonsrett kroppkaker hadde gått oss "hus forbi" under oppholdet på øya, skjønte vi. Noe som bekreftet fornemmelsen av at vi burde ha gjort hjemmeleksen bedre innen avreise.

Under turen stusset vi over hvorfor det ikke var kantslått langs veiene, og funderte på om hensikten var å gi blomster og bier bedre levekår. Jenny på turistkontoret bekreftet våre antagelser ved å fortelle at vegetasjonen fikk vokse fritt i veikanten for å bevare det biologiske mangfoldet på Øland.

Det er sjelden vi har opplevd et område så godt tilrettelagt

for campinggjester som Øland, og øya lever virkelig opp til betegnelsen "Solskinnsøya ved Kalmars kyst."

Tekst og foto: Torodd Lie

Fakta om Øland:

Befolkning: Ca. 25.000

Ølandsbroen: Sveriges lengste bilbro med sin 6072 meters lengde.

Høyeste punkt: Rösslösa 58 moh.

Soldager: Flest i Sverige samt minst nedbør.

Viktigste næringer: Fiske, landbruk, turisme og kalkstensgruver.

Fyrtårn: Långe Jan-fyret i syd er med sine knapt 42 m., Sveriges høyeste fyr. Långe Erik-fyret i nord er 32 m. høyt.

Natureservater: 75 reservater både inne på øya og langs den 30 mil lange kystlinjen.

Camping: Vel 20 campingplasser og 16 stillplasser å velge mellom: www.oland.se/boende

Sykelkart: flere tilrettelagte sykkelruter med kart: www.cyklapaoland.se

Kyrketorp campings strand med egen bodega hvor det var live musikk hver ettermiddag.

Solliden er den svenske kongefamiliens sommerresidens på Øland. Rosehagen på Solliden er åpen for publikum som kan rusle rundt i den velstelte slottshagen.

Borgholm Slottsruin ligger høyt over Kalmarsund. Slottet ble ikke restaurert etter brannen.

I Syd ligger sykkelstiene tett på landeveien med fritt voksende planter som et skille mellom stien og veien.